A coastal landscape featuring a sandy beach in the foreground, waves breaking on the shore, and a cloudy sky. The text is overlaid on the upper portion of the image.

Piekrastes pašvaldību ilgtspējīgas attīstības un teritorijas plānošanas problēmas

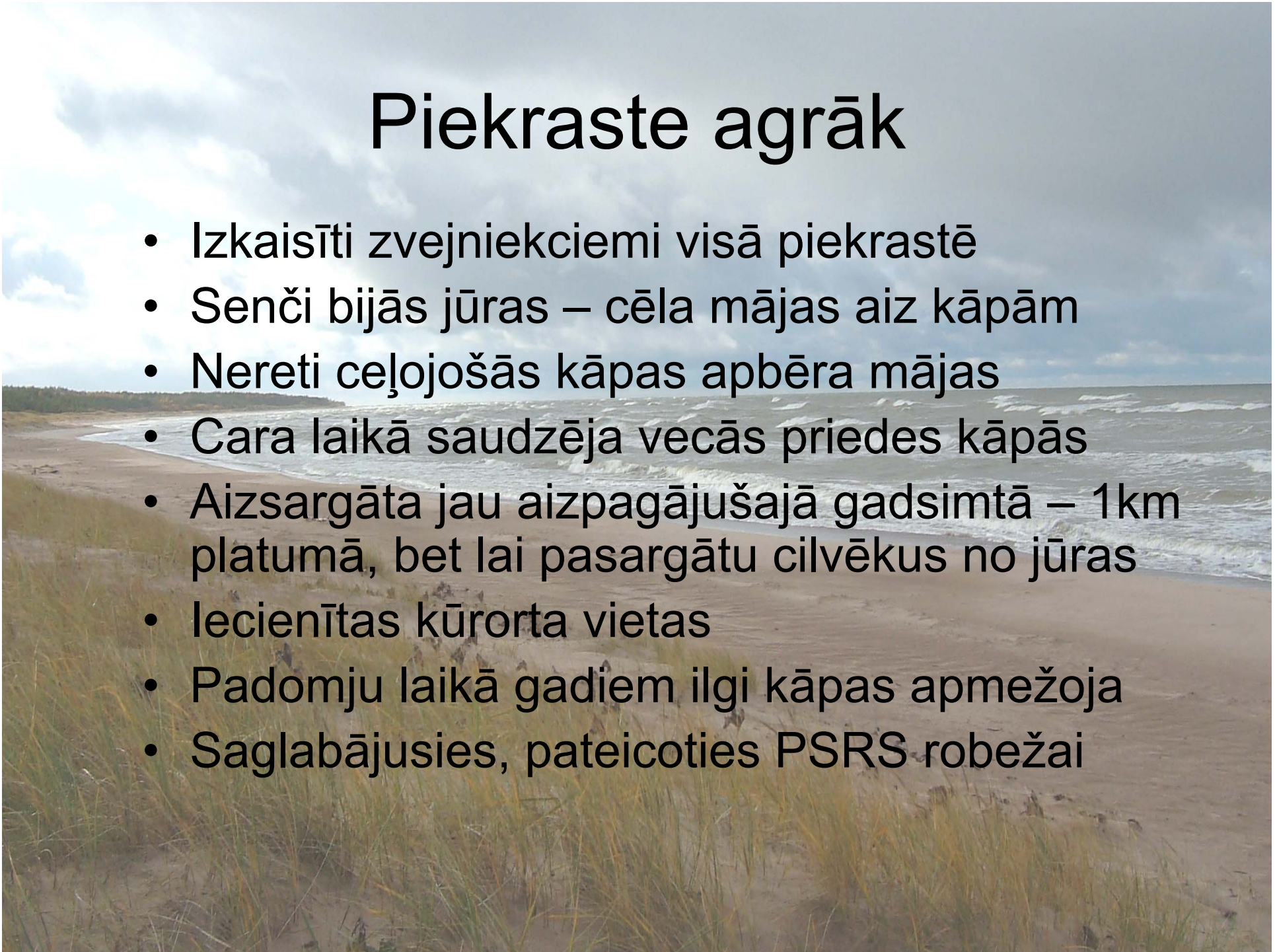
V.Buša
VIDM
Kaltene
14.12.2007

Kas Latvijai ir piekraste?

- Nacionālā bagātība – mūsu lepnums
- Būtisks vaibsts jūras valstij
- Kultūrvēsturiska dzīves vide
- Dabas resurss atpūtai un tūrismam
- Ekskluzīva vieta privātmājām
- Izdevīga prece pārdomātā valsts attīstībā
- Mūžīgais domstarpību objekts...

Piekraste agrāk

- Izkaisīti zvejniekciemi visā piekrastē
- Senči bijās jūras – cēla mājas aiz kāpām
- Nereti ceļojošās kāpas apbēra mājas
- Cara laikā saudzēja vecās priedes kāpās
- Aizsargāta jau aizpagājušajā gadsimtā – 1km platumā, bet lai pasargātu cilvēkus no jūras
- Iecienītas kūrorta vietas
- Padomju laikā gadiem ilgi kāpas apmežoja
- Saglabājusies, pateicoties PSRS robežai

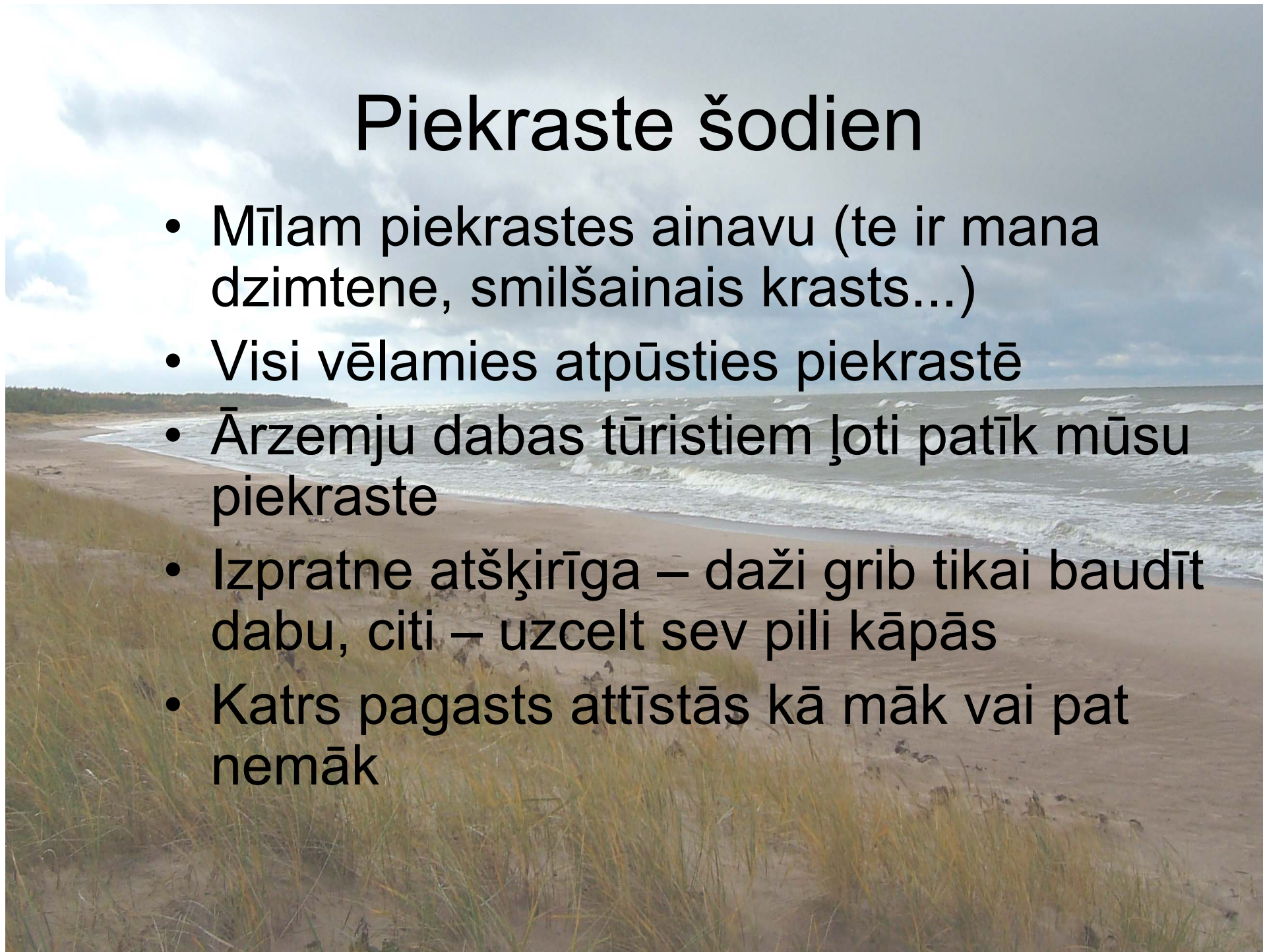

**Piekrastes “karstākā” daļa
Piekrastes aizsargjosla izveidota,
lai nodrošinātu
piekrastes dabas resursu,
arī atpūtai un tūrismam
nepieciešamo resursu,
saglabāšanu un aizsardzību,
to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu**

Piekraste šodien

- Mīlam piekrastes ainavu (te ir mana dzimtene, smilšainais krasts...)
- Visi vēlamies atpūsties piekrastē
- Ārzemju dabas tūristiem ļoti patīk mūsu piekraste
- Izpratne atšķirīga – daži grib tikai baudīt dabu, citi – uzcelt sev pili kāpās
- Katrs pagasts attīstās kā māc vai pat nemāk

Piekraste šodien

- Joprojām vēl nav visu piekrastes ciemu teritoriju plānojumu !!!
- Būvniecības likumdošanas ignorēšana vai apiešana
- Valsts nespēja kopumā stingri kontrolēt visus procesus
- Nepiedodami nokavēts nacionālais plānojums

Attīstības un plānošanas problēmas

- Nav valsts koncepcijas piekrastes attīstībai (RAPLM top informatīvais ziņojums un MK rīkojuma projekts)
- Pašvaldībām dažādas intereses (dzīvojamā un sabiedriskā apbūve, dabas takas, viesu mājas, tūrisms, ražotnes)
- Dažkārt tā nav plānošana, bet prasību iestrādāšana
- Pašvaldībām piekrītošā zeme neapdomīgi privatizēta – nav vairs zemes stāvlaukumu un infrastruktūras izbūvei
- Ciemu robežu noteikšana - nav kritēriju (ciema definīcijai nav nekāda sakara ar ciema robežu noteikšanu piekrastē!)
- Milzīgs spiediens no dažādām interešu grupām

Attīstības un plānošanas problēmas

- Plānojuma procesa iekšējās pretrunas – interese apbūvēt un nepieciešamība saglabāt trauslo dabu
- Likumdošanas apiešana vai specifiska “izpratne”
 - aizsargjoslas samazināšana ciemos
 - zemes sadalīšana domājamās daļās
 - apbūves intensifikācija - palīgēkas, “saimniecības ēkas”
 - šņorveida zemes sadalījums izejai uz jūru
 - iespēja piekļūt jūrai- žogi, noeju attālumi
 - autostāvvietas, infrastruktūra

Attīstības un plānošanas
problēmas

**Valsts novēlusi
savu atbildību
par piekrastes attīstību uz
pašvaldību pleciem**

Valsts līmeņa atbildība

Stratēģija, kurā skaidri noteikts:

- Attīstības virziens piekrastei kā vienotai teritorijai
- Piekrastes attīstība kā valsts attīstības sadaļa
- Kādas vērtības gribam saglabāt – kultūrvēsturi, dabu, ainavu, tradīcijas
- Kādas vērtības esam gatavi upurēt?
- Valsts starptautiskās saistības piekrastē
- Finansējums stratēģijas ieviešanai

Valsts līmeņa atbildība

- Kritēriji plānojamo apbūves teritoriju izvēlei, apbūves blīvums, vizuālais veidols, apjoms, pielietojamie būvmateriāli utt.
- Piekrastes vienlaidus apbūves rezultātā pazaudēsim tradicionālo ainavu, pazaudēsim 500 km garu teritoriju atpūtai, pazaudēsim labu preci
- Plaša un kvalitatīva infrastruktūras tīkla izveidošana piekrastes apmeklēšanai gan uz vietas, gan no iekšzemes
- Lielas apmeklētāju plūsmas plānošana uz vietām, kuras šim mērķim ir sagatavotas

Valsts līmeņa atbildība

- Atpūtas kā pakalpojuma kvalitātes nodrošināšana (prasības ūdens tīrībai, pieejai pludmalei, pludmales infrastruktūrai, viesu namiem, kūrortiem utt.)
- Alternatīvu teritoriju noteikšana braukšanai ar kvadricikliem u.tml. iekšzemē
- Iespējams, būvniecības moratorijs, pretējā gadījumā topošās vadlīnijas neko vairs neglābs
- Samērīgs, neizbēgams sods likumpārkāpējiem

Vietējā līmeņa atbildība

Teritorijas plānojumi un to grozījumi

- Savlaicīga un kvalitatīva izstrāde, izvērtēšana
- Sabiedrības viedokļa vērā ņemšana
- Aizsargjoslu likuma prasību piemērošana
- Ostu, lauku teritoriju, ciemu robežas – iekļaušanas un paplašināšanas pamatojums
- Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, biotopu un eroziju nepieļaujošo kāpu un mežu precīza atspoguļošana

Vietējā līmeņa atbildība

- Savas funkcijas - administratīvās teritorijas pārvaldes atbildīga realizēšana
- Finansējuma piesaiste teritorijas apsaimniekošanai un attīstībai (valsts un starptautiskie projekti)
- Iedzīvotāju informēšana un iesaistīšana
- Funkciju izpilde, ievērojot valsts un iedzīvotāju intereses

Ko saglabāsim?